

Een orthoklaas-graniet met veel apatiet

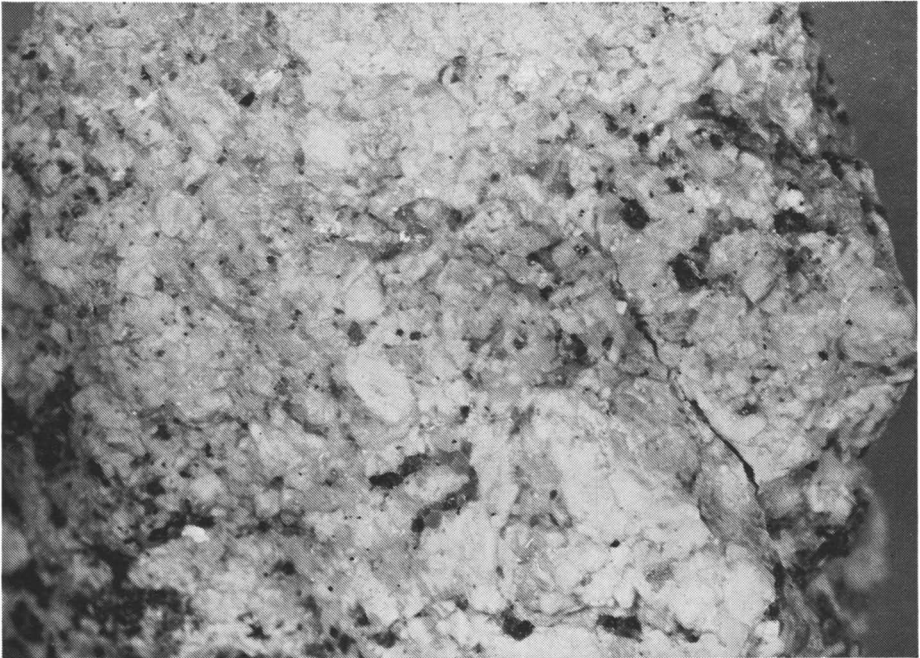
door L. H. Vrijman

Deze steen is afkomstig uit de keileemgroeve van Markelo, leek op afstand op een schedelcalotte. Ze was spierwit aan de buitenkant met een enkele biotietvlekje en verder enige rechthoekige puntjes en indrukels in de veldspaten.

De steen was bros en vergruiselde na een hamerslag en bood toen een zeer fraaie aanblik van groene kristalletjes en opeenhopingen van hetzelfde mineraal tussen spierwitte veldspaat. De steen is door dr. Overweel onderzocht en het groene mineraal bleek apatiet te zijn.

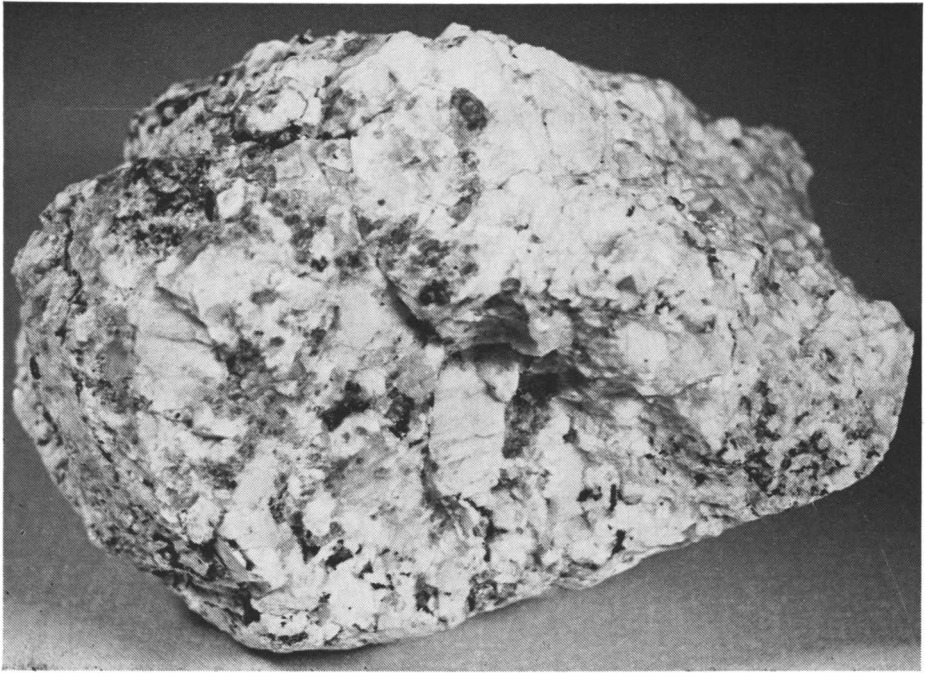
Deze apatiet ligt tussen en om de orthoklaaskristallen doch vormt ook samenklontelingen van enige cm. groot, vermengd met lichtgele heldere kwarts en fijne zwarte biotiet schubjes. De individuele grootte van de apatiet kristallen varieert van 1 tot 5 mm. De witte orthoklaaskristallen gaan tot 1½ cm.

Kwarts speelt een ondergeschikte rol en is niet groter dan enkele millimeters. De

Anderhalf maal vergroot laat wat duidelijker de losse structuur zien met apatietkransjes rond de veldspaten.

Coll. Vrijman, cat. nr. 548. Vindplaats keileemgroeve Markelo.

De zwerfsteen op doorslag $\frac{3}{4}$ grootte. Wit is orthoklaas, lichtgrijs tot donkergrijs in enkele individuen tot samenklontering is apatiet, daartussen zwart biotiet en lichte doorschijnende kwarts.

Coll. Vrijman, cat. nr. 548. Vindplaats keileemgroeve Markelo.

apatiet kristallen zijn prismatisch zuilvormig en de kleur varieert van licht tot donker zeegroen. De biotiet is in fijne schubjes vergroeid. Vroeger heeft men de groene apatiet kristallen wel beryl genoemd. Apatiet met hardheid 4,5-5 laat zich krassen met een stalen mes. Hardheid van beryl is 7,5-8.

Volgens de heer Overweel komt een dergelijk gesteente voor bij Oxnevalla, deze plaats ligt ongeveer 40 km. N.O. van Varberg. Dit gesteente zou een mooi gidsgesteente kunnen zijn, doch het zal alleen in keileem goed bewaard kunnen blijven daar de losse structuur de biotiet en de apatiet zeer sterk de verwerking bevorderen.